

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 119 (1869) ♦ Четвер, 25 червня 1998 року ♦ Ціна договірна

Ще треті півні не співали

Ранкове і денне засідання 24 червня

З усього, що відбувалося, заслуговують на увагу два факти: рішення про безперервний виборчий процес — до обрання Голови — і оприлюднена Іваном Чижом пропозиція соціалістів про створення комісії для перевірки чутко з приводу хабарів за «голоси». Ці чутки, як відомо, літають не тільки в стінах парламенту, а й на сторінках багатьох видань.

А далі все відбувалося, як завжди. Свою програму до сердець депутатів доносив черговий претендент на посаду Голови Верховної Ради Володимир Семиноженко. Як член фракції НДП, де, за словами кандидата, зібралися прагматично налаштовані люди, Володимир Петрович дав зрозуміти, що, коли його оберуть, парламент працюватиме злагоджено і прагматично.

Під час чергового обговорення кандидатури чергового претендента депутати виголошували чергові істини: не потрібно займатися протистоянням, бо це веде до руйнації парламенту зокрема і парламентаризму в цілому. Дружно обмінюючися закличками, ліві, праві і центристи традиційно приступили до чергового етапу протистояння.

(Закінчення на 2-й стор.).

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ,
спеціальний кореспондент
«Голосу України» зі Страсбурга

Добрі наміри варто підкріпити допаром

Головними темами цього дня роботи сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи були фінансові питання: делегати обговорили діяльність добре відомих нам Міжнародного валютного фонду та Європейського банку реконструкції та розвитку. Перед Асамблеєю виступили виконуючий директор МВФ Мішель Камdessus та діючий президент ЄБРР Чарльз Френк.

Під час обговорення роботи МВФ ішлося головним чином про причини та наслідки азіатської фінансової кризи, а також про майбутні масштабні дії щодо виправлення ситуації.

(Закінчення на 6-й стор.).

Пам'ять

Завтра розпочинається робочий візит Президента Польської Республіки Александра Квасневського до України. Глава Польщі, а також Президент України Леонід Кучма прибудуть до Харкова, щоб узяти участь у церемонії закладення наріжного каменю пам'ятника жертвам сталінських репресій. Приїзд на цю подію Александра Квасневського цілком зрозумілий: серед загиблих, чия пам'ять буде вшанована, переважна більшість — поляки. І Польща теж фінансує спорудження меморіалу.

Президенти відвідають також промислові підприємства Харкова та Харківську юридичну академію.

Лист на першу сторінку

Чому такі різні думки?

За приватизацію присаднибної ділянки заплатила 36 гривень. Коли забирала документи, один з чиновників повідомив, що маю доплатити ще 18 гривень за приватизацію землі під будинком. Приїхала через місяць з грошима. Інший чиновник сказав, що документи оформлено правильно і нічого доплачувати не треба. Що, кожен розуміє закон по-своєму?

М. КОВАЛЬОВА, 83 роки.
Макіївка
Донецької області.

Пограймо у ... попітку

Умови нашої гри такі. На поштовій листівці або в телеграмі ви пишете лише прізвище того з народних депутатів, хто стане Головою ВР. Чітко вказуєте свою адресу, прізвище, ім'я та по батькові. Листівку з позначкою «Гра» надсилаєте на адресу редакції: Київ-46, вулиця Нестерова, 4, «Голос України». Прийматимемо на розгляд листівки й телеграми зі штемпелем до дати обрання голови парламенту. Якщо раптом у переддень виходу газети з цією інформацією про гру голову парламенту буде обрано, уважаймо, що ми всі разом цьому сприяли.

А приз редакції — передплата газети «Голос України» на перше півріччя 1999 року.

○ Борг українських державних структур за російський газ становить 390 млн. доларів, а комерційних — 300 млн. доларів.

○ Наступного року в Україні на облік у службі зайнятості можуть стати 4 млн. осіб.

○ У деяких воєнних частин Донечкої, Дніпропетровської та Запорізької областей виявлено вібрації холери.

P.S.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про встановлення нового розміру мінімальної заробітної плати

З метою поступового наближення розміру мінімальної заробітної плати до величини вартості межі малозабезпеченості та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України постановляю:

1. Установити з 1 липня 1998 року мінімальну заробітну плату в розмірі 55 гривень.
2. Цей указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
23 червня 1998 року.
№ 669/98

Фондовий ринок: ждуть зеленого сигналу

Як стабільну і керовану характеризував ситуацію на фондовому і валютному ринках держави голова Нацбанку Віктор Ющенко.

З властивим не багатьом керівникам такого рангу мистецтвом переконувати він поінформував журналістів про низку позитивних факторів. А саме про те, що обсяг операцій на валютному ринку проти відповідного періоду минулого місяця зріс на 24 відсотки і становив \$2,3 млрд. При цьому обсяг валютних інтервенцій Нацбанку скоротився в чотири рази, не перевищивши \$48,1 млн. На тлі чергового сплеску дестабілізації на міжнародних фінансових ринках, і особливо на російському, нібито панікувати зарано.

(Закінчення на 8-й стор.).

У номер

Суд завжди правий...

24 червня Колегія Верховного суду у цивільних справах задовольнила протест заступника голови ВС Петра Шевчука на рішення Орджонікідзевського міського суду за скаргю кандидата в народні депутати по виборчому округу № 35 (Дніпропетровська область) Костянтина Лященка. У цьому окрузі, як відомо, перемого здобув колишній народний депутат Олександр Жир.

Однак, як з'ясувалося в залі суду, у ході передвиборної кампанії, а також під час виборів у цьому окрузі було допущено ряд грубих порушень Закону України «Про вибори народних депутатів». Так, газета «Нікопольська правда» за день до виборів надрукувала недостовірні дані, які ганьбили честь і гідність кандидата в депутати Костянтина Лященка. У бюлетені для голосування кандидат Бовкун Євген Іванович, заступник голови Нікопольської міськради, чомусь став Володимиром. Зазначимо, що цей кандидат на період передвиборної кампанії відпустки не брав, що також суперечить закону.

Але найбільш дива сталися під час підрахунку голосів. Раптом з'явилися зайві бюлетені, протоколи іншого кольору. Як зазначив у своєму виступі у Верховному суді голова окружної комісії, як видавав одну кількість бюлетенів на виборчі дільниці, а повернули на 50–60 бюлетенів більше. За його словами, ані він, ані інші 5 членів окружної комісії не могли нічого вадити, щоб виборча кампанія проходила у правовому руслі. Врешті, голови окружної комісії довелося навіть викликати членів Центральної виборчої комісії і працівників прокуратури, як обласної, так і міської, щоб перевіряли бюлетені на дільниці № 70. Під час перерахунку було виявлено значну кількість недійсних бюлетенів.

Водночас зауважимо, що різниця у кількості голосів, набраних Олександром Жиром і Костянтином Лященком, становила 490. Тому Центральною виборчою комісією погодилася із рішенням Орджонікідзевського міського суду про визнання виборів недійсними і призначила повторні вибори на 13 вересня.

Костянтин Лященко повідомив, що він подасть касаційну скаргу на рішення колегії на ім'я голови Верховного суду Віталія Бойка.

Володимир КОРОЛЮК.

На фото: Костянтин Лященко.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

І ЗАЛИШИВСЯ ОДИН

Вечірні засідання 23 червня

Тривалий час дискусія стосувалася переговорного процесу і роботи узгоджувальної ради фракцій, яка так і не змігла знайти поки що компромісні рішення. Врешті Олександр Стоян запропонував внести в бюлетень для таємного голосування кандидатури Івана Плюща та Петра Симоненка. Згодом пропозиції посилалися як з рота достатку. Були названі імена Олександра

Мороза, Олександра Бандурки, Віктора Медведчука, Сергія Чупковського та Василя Онопенка.

Однак лідер соціалістів Олександр Мороз перший зняв свою кандидатуру, мотивуючи цим, що його ім'я назвала не фракція «Лівий центр». Окремим його приклад наслідували й інші претенденти на високе крісло.

І знову — все спочатку. Депутати критикували пропозицію збільшити кількість заступників

голови до чотирьох. Фракція Народного руху пропонувала «пакетне» голосування. Сергій Павличенко («Громада») вніс пропозицію занести до бюлетенів два прізвища: Івана Плюща та Олександра Мороза. Згодом була висунута кандидатура Володимира Семіноженка.

Частина депутатів пропонувала взагалі відмовитися від обов'язкової процедури і працювати, як у конституційній ніч, без перерви, щоб наразі обрати керівни-

ка парламенту.

Проте праві не поспішали ошавити себе Головою ВР. А тому Анатолій Матвієнко закрити сесію засідання. Шоправда, через хвилину 20 депутатів знову продовжили роботу. Але після чергового обміну думками спершу Іван Плющ, а потім і Олександр Мороз зняли свої кандидатури. Отже, у списку для таємного голосування залишилися одне прізвище — Володимир Семіноженко.

Володимир ОЛЕКСАНДРОВИЧ.

Ще треті півні не співали

(Початок на 1-й стор.)

Після процедури голосування з черговим звітм про його результати виступив голова тимчасової лічильної комісії Валерій Мішура. Протокол вкотре засвідчив «мінусовий» результат: Голова Верховної Ради вважається не обраним. Із 440 депутатів 399 одержали бюлетені, взяли участь у голосуванні 374, визнано недійсними 4 бюлетені, «за» кандидатуру Семіноженка — 201 депутат, не підтримали — 169. Певний час парламентарії вивели проект постанови, в якій йдеться про необхідність звернутися з пропозицією до Генеральної прокуратури перевірити факти звинувачень у харбарніцтві під час голосування за

кандидатів на посаду Голови Верховної Ради. Депутати також проголосували за створення парламентської слідчої комісії для встановлення фактів купівлі голосів.

На денному засіданні проект постанови прийнято за основу.

Після 14-01 години головував Олександр Мороз оголосив півгодинну перерву для консультацій у фракцій за приволод висунути претендентів на посаду Голови Верховної Ради. На цьому, сподіваємося, «ера черговості» мине. Після фракційних консультацій відбулося висунення кандидатів на посаду Голови ВР. Названо чотири претенденти: Л. Косаківський, П. Симоненко, І. Плющ, О. Мороз. Три перші

взяли самовідвід. Олександр Мороз заявив, що балотуватиметься, якщо буде альтернатива. Потім відбулося засідання ради фракцій. Очевидно, до третій півні Голову Верховної Ради оберуть.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фото

Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ

Як уже повідомлялося, у двох одномандатних виборчих округах у вересні цього року відбудуться вибори народних депутатів України. У виборчому окрузі №35 (Дніпропетровська область) це будуть повторні вибори, в окрузі №97 (Київська область) — вибори замість вбитого народного депутата. Тож комісія розглянула питання про календарні плани основних організаційних заходів з підготовки і проведення цих виборів 13 вересня 1998 року. Відповідними постановами календарні плани затверджено.

Визначено також кошториси витрат на підготовку і проведення виборів у цих ок-

ругах. В одномандатному виборчому окрузі №35 потреби в коштах обчислюються в сумі 424 151 гривня, в окрузі №97 на організацію та проведення виборів необхідно 686 587 гривень.

Дещо раніше — 16 серпня — відбудуться повторні вибори у шести одномандатних виборчих округах: №58, 82, 121, 129, 208, 221. Комісія затвердила рішення окружних виборчих комісій цих округів про звільнення голів, заступників голів, секретарів та окремих членів окружних виборчих комісій на період виборчої кампанії (повторних виборів) від виконання виробничих або службових обов'язків за ос-

новним місцем роботи.

Пойнформовано про підсумки розгляду фінансових звітів про нахолодження та витрати коштів власних виборчих фондів політичними партіями, виборчими блоками партій і кандидатами в народні депутати. На рахунках окремих суб'єктів виборчого процесу виявлено не використані протягом виборчої кампанії кошти. Розміри їх не надто великі — від кількох сотень гривень до кількох копійок. Втім, незалежно від сум, закон про вибори передбачає перерахування цих коштів до державного бюджету України.

Отже, відповідно до прийнятих Центриборчкомом

постанов до бюджету мають бути перераховані кошти, що залишилися після проведення виборчих кампаній на рахунках власних виборчих фондів Всеукраїнської партії трудящих, Партії національно-економічного розвитку України, Християнсько-демократичної партії України, виборчих блоків партій «Національний фронт» та «Вперед, Україно!», а також кандидатів у народні депутати В. Алюшина і О. Мусієнка.

Затверджено зміни у складі окружної виборчої комісії одномандатного виборчого округу №221. Розглянуто також інші питання.

Центральна виборча комісія — ДІНАУ.

Опозиція — річ небезпечна. Для самих опозиціонерів

Кілька днів тому в нашій газеті був надрукований відкритий лист групи народних депутатів України до Прем'єр-міністра В. Пустоویتенка з закликом припинити переслідування преси. Авторі листа звертали увагу глави уряду на події, що відбуваються навколо опозиційної газети «Політика» і закликали його особисто втрутитися, щоб зняти облогу з опальної видання.

Про те, який стан справ на сьогоднішній день, розповідає головний редактор газети «Політика» Олег Ляшко:

— На жаль, як мене здається, очікуваної реакції pana Пустоویتенка на звернення до нього законодавців не відбулося. Або він, як і передбачали депутати, знає про облогу нашої газети і не зацікавлений в її знятті, або сили, що протистоять «Політиці», значно сильніші за главу уряду і він не в змозі з ними справитися.

Ми, як і раніше, відчуємо потужний тиск. Хронологія подій, що розвиваються, така, що говорити про випалювання просто нещодо.

20 травня полтавська інспекція Печерського району Києва заблокувала розрахунковий рахунок редакції під приводом ненадання документів для перевірки до фактичного її початку. Підкреслимо, що за два дні до цього в редакції з черговою перевіркою була інспектор з тієї самої податкової інспекції. Порушень у сплаті податків вона не виявила, про що й складено відповідний акт.

Редакційний рахунок досі не розблоковано, так званої планової перевірки триває уже понад місяць (за цей час банк можна перевірити, не кажучи вже про редакцію). З 3 червня не виходить і газета.

Мені пред'явлено обвинувачення по ч.2 ст. 125 КК України. Мене звинувачують у тому, що в опублікованих за моїм підписом у червні 97-го року статтях про тодішнього а. о. прем'єр-міністра Василя Дурдинця я нібито поширив брехливі відомості, що порочать його честь та гідність.

Для мене та журналістів «Політики» шлком очевидно — нас намагаються знищити й дискредитувати. Можливо, хоч і не хочеться в це вірити, Президент таким чином розчищає собі поле для майбутніх виборів, до моменту проведення яких у країні, за задумом його радників, повинна залишитися лише лояльна преса.

Боюсь, що такі методи боротьби зіграють з главою держави лихий жарт.

Думки з приводу

Володимир СЕМІНОЖЕНКО:
«Криза набула нових рис»

— Навряд чи у Верховній Раді зможе набратися кваліфікована більшість не тільки для обрання парламентського керівництва, а й для прийняття основоположних законодавчих рішень. Треба зійти спільно на консенсусні засад організації ВР України і, насамперед, парламентського керівництва.

Нові засади парламентського процесу та законодавчої роботи могли б стати кроком до створення коаліційного уряду (а саме це, а не посада голови, повинно бути основним «політичним набутком» від участі партій у виборах та від усього роду коаліційних стратегій).

Треба внести зміни до Конституції щодо повноважень Голови Верховної Ради. Необхідно сконцентрувати їх на організації співпраці усіх партійних фракцій.

Віктор ШИШКІН:

«Маніпуляції неприпустимі»

— Оскільки Конституція передбачає наявність лише двох заступників голови парламенту, збільшення їх кількості або призначення виконавців обов'язків неконституційне.

Михайло СІРОТА:

«Необрання багато кому вигідне»

— Необрання голови парламенту протягом тривалого часу вигідне політичним силам у Верховній Раді, які відстоюють інтереси певних фінансово-банково-промислових кіл. Ім потрібний свій голова парламенту, який допоможе їм зберегти вже зароблені гроші і сприятиме їх

подальшому накопиченню.

Зволикти з обранням вигідно і виконавчій владі, бо тим самим виключається загроза відставки уряду. Не треба приймати програму діяльності і можна вказати на винуватця всіх соціально-економічних бід.

А щодо збільшення кількості заступників Голови Верховної Ради до чотирьох, то коли під кожну парламентську кризу змінювати Конституцію, вона перетворюється бозна на що.

Валерій МІШУРА:

«Суперечностей немає»

— Пропозиція погоджувальної ради фракцій не суперечить Конституції і Регламенту. Довілля було б надати голові парламенту виконувати представницькі функції, першопричому заступників — ведення організаційної роботи в сесійному залі, а кожному із заступників доручити курирувати окремий напрям законодавчої роботи, і потім внести відповідні зміни до Конституції.

ВИСТУПИ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Виступ народного депутата України
Георгія Філіпчука (фракція НРУ)

Шановна Президія, шановні колеги! Завершується робочий тиждень, він є безрезультатний. І я хотів би, абсолютно не претендуючи на те, щоб змагатися зараз в любові до держави, до народу, абсолютно не претендуючи на те, щоб саме мене обрали Головою Верховної Ради, я хотів би вибачитися перед виборцями за те, що ми справді бездіяльні, не зуміли вийти на нормальний і конструктивний результат.

Я думаю, що єдине, що нас об'єднує зараз у залі, є єдиний об'єктивний такий критерій — це те, що ми практично всі отримали негативну оцінку. І центр, і ліві, і праві як люди професійно підготовлені ми чогось варті, а як люди, які здатні йти на політичний компроміс, — ми сьогодні довели, що політичної культури у нас в парламенті бракує...

Бракую політичної культури і тому, що так активно (і зараз народний депутат Єльяшківський підтвердив своїми запитаннями) нам треба працювати і в суботу, і в неділю, лише забуваючи про те, що і з президії, і з залу сьогодні, постійно включаючись в абсолютно неопортивну дискусію про суботу і неділю, ми вже цих людей практично не бачимо в цій залі... Вони дають зараз інтерв'ю, вони використовують сьогодні ефір і державні кошти для того, щоб змагатися у своєму політичному іміджі, і я думаю, що також слід віддати етичну і політичну оцінку цим депутатам, які саме так мислять і саме так діють...

Я хотів би також висловити іншу позицію з приводу нинішньої ситуації, що ми затіяли одне політичне рондо, танці по колу і, не вводячи до тієї поговорки відомої і дуже вульгарної — що нам шкідливо, — хочу сказати, що ці танці по колу не принесуть ніякого результату...

І третє, я хотів би сказати, пригадуючи досвід минулого парламенту, ми, починаючи практично (тут колеги могли присутні) з 1994 року, активно включилися тоді до протистояння одне з одним. І ми побажили, що результати від цього ми не отримали. Що нам тоді заважало? Ми боролися за Конституційний договір, інші — проти; Конституція, Міжнародний валютний фонд Москва, Тель-Авів, Вашингтон, мафія — все це нібито заважало працювати парламенту...

Але слід сказати, незважаючи на нашу постійні перелічення щодо зовнішніх чинників у стосунках з парламентом, мусимо визнати, що, залишившись наодинці, 8 фракцій і по-

зафракційні зобов'язані приймати лише до одного і вибрати керівні органи! Хоча керівні органи і Голова Верховної Ради — це не наша самоціль, це лише той інструмент, який дасть нам можливість зараз нормально і конструктивно працювати. Що сьогодні я бачу як людина, яка представляє конкретну фракцію — Народного Руху України, як політик і як той, який має певний досвід роботи в другому скликанні: мусу визнати без політичної заангажованості і без упередженості до будь-якої фракції, яка тут присутня, мусу сказати, що народ своє волевиявленням видав на-гора такий результат, з такою структурою, з такими політичними розстановками і співвідношенням сил. І ми мусимо як реальні політики врахувати саме це співвідношення і зобов'язані сьогодні напевно і відповідно сформувати такі керівні структури.

Безперечно, йшла мова про центр, що центр — це не лівий і не правий, звідси найбільш потрібна злідна і найбільш адаптована до суспільного і політичного життя фігура. Втора з цієї трибуни, власне, запевняв в тому, що такою фігурою міг би стати Іван Степанович Плющ. Як людина послдовна і без претензій на те, щоби обрати мене Головою Верховної Ради, я залишаюся в цій позиції, що нам потрібна сьогодні людина на загато заангажована політично, яка була б здатна інтегрувати ці інколи країни і неприйнятні сили і вести цю роботу. Але хотів лише зобразити один образ: якщо ми зробили об'єму центриста Івана Плюща у два лівих чоботи, то куди Іван Плющ поведе Україну?

Так само можна сказати і про два правих чоботи, і, власне, цього не боюся, оскільки хотів би сказати одну річ, що сьогодні мусимо мати нормально взуття з бoku правих і з бoku лівих для того, щоби ми, враховуючи політичне співвідношення, могли отримати насамкінець Голову Верховної Ради.

І нарешті. Шановні колеги, ми добре знаємо один одного, але повірте, найближчим часом може склестися така ситуація, що ні з бoku лівих, ні з бoku правих, ні з бoku жскравих політичних особистостей, і з бoku фракцій не буде представлений в керівних органах Верховної Ради ніхто, або дуже мізерна кількість, які не зможуть серйозно впливати на політичне життя України.

І вкотре підкреслюю і буду говорити це довго, поки у нас не буде якісного парламенту. До влади сьогодні йде корпора-

тивна група політиків, до влади сьогодні йдуть клани, які розділяють Україну на сфери впливу. Саме вони сьогодні є тим законодавцями, хто ділить цукор, нафту, ліс, метал, хто сьогодні панує на ринку зброї і хто сьогодні веде Україну не тим шляхом.

Що треба робити нам, які ототожнюють представницьку владу? Нам треба інтегрувати свої можливості, щоб саме політики, а не кланові інтереси, визначали сутність політичного вектора на найближчій перспективі. Це не лише моя позиція, це і моя тривога, власне, це є наша біль, яка повинна нас передісно загрозую в Україні об'єднати.

Об'єднати, хоча до кінця ми, і ліві, і праві, ніколи не зуміємо мати по всіх ідеологічних, політичних, соціальних і економічних підходах єдині міркування. І це нормально, бо ми різні і тому один одному потрібні. Але ми станемо несприятливими нікому, якщо не знайдемо сьогодні можливість політичного компромісу.

І насамкінець, що бракує сьогодні нашому депутатському корпусу заграповати активніше. Навпевно, серце вас найбільш напередодні виборів і під час виборів говорили про одне: депутатська недоторканність повинна бути знана.

Що дає, власне, недоторканність депутата? Втора Олександр Ткаченко, а в цьому міг би підтримати його, якщо б і дали їм думка була розвинута, сказав, що треба захищати честь Верховної Ради і депутатів. Так. Але ми мусимо сьогодні захищати честь парламенту і честь людей, яких ми представляємо. Користуючись депутатським недоторканністю, ми побачили, як ціна депутатського місця зросла 1998 року на кілька порядків у порівнянні з 1994-м. Це місце стало дуже вигідним, тому що воно не для політичної і законодавчої роботи, а для того, щоб відстоювати свій особистий чи корпоратив-

но-корисливий інтерес. І тому якщо би ми сьогодні мали сміливість, мали громадянську мужність і власне зробили той підхід як один із перших, можливо, невеличких, але дуже суттєвих важливих законів і зняли депутатську недоторканність, я певен, що на перспективу якість парламенту була б зовсім іншою.

А які важелі і які механізми захисту честі і гідності депутата окрім депутатської недоторканності ми тут обгрунтували, це вже, як кажуть, перспектива нашої робочої обстановки.

І ще одне. Навпевно мажоритарно-політична система, мажоритарно-пропорційна система не спрацювала. Це сьогодні породжує безвідповідальність багатьох, яких, до речі, в залі цієї немає. Вони, користуючись або партійним прикриттям, або тим, що гроші вони не в парламенті зараз за цієї бездіяльності повинні відпрацювати, вони відпрацюють в інших місцях.

Тому ми повинні сьогодні: я, шановні, передусім звертаюся до тих, кого тут немає. Я не можу, порушуючи етику, говорити це тим, які в цій залі присутні. Але я говорю про свою позицію з точки зору того, що відбувається в нашому парламенті. Тому я особисто на перспективу за те, щоб у нас була або мажоритарна, або пропорційна система. Але враховуючи те, що суспільство наше активно структурнується політично, ми повинні думати про пропорційну систему, яка, можливо, не дала б нам стільки проблем, скільки сьогодні породжено цим змішаним варіантом.

Щодо функціональної діяльності Верховної Ради, я гадаю, що, враховуючи гострий дефіцит бюджету, етично і морально Верховна Рада не має права претендувати на збільшення кількості комітетів. Вона не повинна претендувати на те, щоб підживлювати і грошима, і адендіями і структурні підрозділи, які практично не працюють на законодавчий процес. І Верховна Рада, на мою думку, незважаючи на те, що мажоритарники збирали майже 150 підписів, а я також представляю мажоритарний округ і в мене п'ять районів, має намір збільшити сьогодні помічникам консультантам на 100 процентів заробітну плату. Гадаю, якщо ми підємо таким шляхом, люди нам це не простять. Ми повинні подумати, що це — анахронізм, коли скрізь не вистачає, по п'ять — сім місяців люди не отримують заробітну плату, сьогодні пенсія у академіка і директора великого заво-

ду 49 гривень, а ми претендуємо на 100-процентне підвищення заробітної плати помічникам-консультантам. Я думаю, що це не так ударило по бюджету, як по авторитету Верховної Ради.

Ну а з точки зору того, яке найбільше зло сьогодні ми могли тут творити, то це те, що, незважаючи на політичні підходи і приналежність до партійних фракцій, ми не повинні один одному робити одні злі уколи на антитезі. Ми представляємо регіони. Вони мають свою особливість в політичному, етнічному, географічному, економічному, історичному, релігійному плані. Але ті, хто сьогодні це робить, і з одного і з іншого боку, ті вносять сьогодні сергатиивний елемент і завдають шкоди нашій унітарності і нашій силі формувати націю як єдину політичну націю України. Зовнішня і внутрішня наша безпека залежить від того, чи ми відмовимося сьогодні від несправильної експертно-імпоротної політики, коли Україна практично перетворюється на сировинний придаток. Вона вивозить свою стратегічну сировину і ввозить сьогодні шляхом страшною товарної диверсії неясний товар.

Тому у нас все господарство буде мати вигляд, як кажуть на Буковині, як у дурня на подвір'ї. Ми зобов'язані змінити сьогодні експортно-імпорту політику.

Ми зобов'язані сьогодні змінити наш інноваційний фонд, куди він повинен витратитися.

Ми повинні визначити пріоритети і зробити все для того, щоб не суб'єктивний підхід, а саме об'єктивний підхід, на рівні Верховної Ради, уряду і Президента могли створити і правильні оптимальні кредитні інноваційні лінії, які давали б змогу справді підтримати нашої вітчизняного товарно-робника.

І нарешті, я хотів би сказати, що наша загроза сьогодні не з бoku зовнішніх чинників. Наша загроза національний безпеці, наша соціальна деградація — наш низький життєвий рівень, наша економічна криза. Економічна криза повинна сьогодні відключуватися не протистоянням гілок влади, а єдиним волевиявленням без фільтрів, без обмінання влади з владою, а саме єдине волевиявлення законодавчої влади, і, власне, лише цей шлях дасть нам можливість зробити добро для тих виборців, для народу, який ми представляємо.

Дякую.

Виступ народного депутата України
Ярослава Федорина (фракція НРУ)

Шановна Президія, шановні народні депутати, шановні слухачі!

Насамперед дозволяє похвалити тим народним депутатом, що найвищий в нашій державі посаду.

Ми масмо чулову державу. 603 кв. км найродючішої у світі землі. Ми масмо працелюбний народ. І кожен з нас, навіть лу-

чи сюди, бачив цих людей, які вже з 3-ї години ранку на полях вирощують собі продукти на прожиття.

Ці люди вміють вирощувати найкращий у світі врожай пшениці, найкращий у світі врожай буряків та інших культур. Ці люди вміють випустити найкращий у світі літак і запустити найкращу в світі ракету.

Мій товариш з Інституту кі-

бернетики, член Народного руху України Тарас Вінюк успішно конкурує із Біллом Гейтсом — сьогодні він номер число журналу «Форбс» повідомляє, що статки Гейтса сягають уже 51 мільярд доларів, а Тарас Вінюк мріє лише про тисячу доларів фонду заробітної плати для своїх співробітників і при цьому успішно конкурує з цією імперією, яка має такі величезні кошти.

Ми масмо всі технологічні можливості, і коли я дивлюся повідомлення по телевізору, що десь у світі відбулися якісь технологічні прориви і є злукоти, то завжди задумуюся: а чи зможе наша держава те ж саме зробити, чи зможуть наші люди це зробити? І не буває, не буває жодного винятку, щоб я не знайшов у нас людей, які все здатні зробити. Все, що нині у

світі є технологічно нового, — ми все здатні зробити.

І разом з тим недавно, коли я був у себе на батьківщині в Рівненській області, до мене приходило море сусідка, яка 40 років відгорталися на колосопному полі, порадитися з деякими питання і так радісно мені повідомляє, що в неї залиши-

(Закінчення на 4-й стор.).

Виступ народного депутата України Ярослава Федорина (фракція НРУ)

(Початок на 3-й стор.)

лося 4 гривні і вона наступної суботи поїде на базар, і що скільки всього ще можна купити за 4 гривні, то це говорить про те, що, мабуть, ми щось робимо трішки не так.

Смію запитати: причина цього — не те, що у нас брак фахівців, не те, що ми не знаємо, що робити. Я смію запитати вас у тому, що причиною такого стану є брак патріотизму.

Брак патріотизму в наших рядах, причому це стосується як лівих і правих, так і центру. І найбільший брак патріотизму відчувається саме серед лівих. Я прекрасно розумію мої можливості сьогодні бути обраним і тому буду жорстко говорити не для того, щоб сподобатись комусь, а для того, щоб нам допомогти глянути на самих себе.

Хочу запитати: в якій державі світу, в якому парламенті ми ще можемо почути сумнів, що ця держава, громадянами якої ми є, де ми отримують заробітну плату, нам не потрібна? Сумніваюся в тому, що наш народ сім років тому брав як 92 відсотки голосів проголосував за цю державу? Я хочу сказати, панове комуністи, що пора припинити орієнтуватися на ту державу, якої вже немає. Не чекають нас там, на півночі. Там свої проблеми, там не виплачують так само заробітну плату. І причина — аж ніяк не розпадання якихось там зв'язків. Причиною є те, що там, як і в нас, це імітація економічних реформ, їх підміна, а не справжні економічні реформи.

Хочу відзначити відсутність патріотизму і у значній центральній частині нашого політичного спектра. Маються на увазі ті сили, які орієнтуються на владні структури. Саме серед них набули величезного значення і величезного впливу міжнародні валютні фонди, які фактично диктують дуже часто ті економічні реформи, що мали б проходити в нашій державі.

Хочу сказати, що саме в центральній частині політичного спектра є багато патріотів не України, а саме власної кишені. На жаль, і серед правих частини політичного спектра у нас також є люди, які орієнтуються саме на тих міжнародних радників, котрі підказують нам дуже багато мудрих речей, але

при цьому не враховують української специфіки.

Отож як це раз хочу зазначити: ми маємо всі можливості реформувати нашу економіку, але основна перешкода тут — це відсутність патріотизму в наших рядах. Бо якщо ми волювали за нашу державу, то зробили б усе для того, щоб саме зараз прийняти ті економічні закони, яких потребує наша держава.

Давайте дивитися на речі реально. Ніде в світі ми не знайдемо успішного економічного втілення лівої ідеї. Всюди, де ліва ідея перемігала, з'являлися талони, картки, голод і інші наслідки, які є її супутниками. Тому альтернативи економічним реформам, ринковій економіці немає. Але вони повинні проводитися чесно і з чистими руками; повинні проводитися із болем за цей народ, який нині бореться за своє виживання. Думаю, практика Верховної Ради минулого скликання нам показала, що більше давати трибуну і давати керувати Верховною Радою, представляти її в міжнародних інстанціях лівим силам ми не маємо права. Бо цей вал законів, який тут був, вал постанов справжнім лише на одне — зробити чим гірше, тим краще. Щоб за цього хаосу в державі спробувати половити рибку і все-таки взяти владу.

Шановні народні депутати! Нам належить здійснити величезні економічні реформи, до яких ми фактично ще не приступили. Ми тільки окреслили певні потенційні контури цих економічних реформ.

Перше, чому Верховна Рада має присвятити свою роботу, — це зниження податкового тиску. Ми вже так замучили наших підприємців, що вони фактично всі дилюють на дадан, алде не можуть сплачувати ті величезні податки, які йдуть на прокорм армії чиновників.

Друге питання, яке ми повинні опрацювати в нашій Верховній Раді, — це захист вітчизняного виробника. Насамперед у цьому питанні треба прийняти низку законів, які відрегулювали б митне законодавство. Нині наші митники нагадують друзяків, що фактично затримують лише тих громадян, які спокійно могли б проїхати за кордон, а для тих, що везуть масу контрабанди, — для них ці митниці абсолютно прозорі. І ці контрабандні товари «підприємств» вітчизняного товаровиробника, тому що ними заповнені всі базари в кожному місті і в кожному підземному перехолі.

Ми маємо спростити наше податкове законодавство і звести кількість податків до 3 — 5 видів.

Ми повинні навести нарешті порядок у податкових інспекціях, де, ми знаємо, нині стільки засіло хапуг, які спеціально проводять десятки, сотні перевірок на різних підприємствах і, звичайно ж, не забувають про власну кишеню.

Ми повинні створити і розвинути нарешті комплексні спеціалізовані програми, які б дали змогу виготовляти весь комплекс товарів і послуг в нашій державі і при цьому врахувати, що все це має відбуватися в ринкових комерційних і конкурентних умовах. Ми, нарешті, повинні зробити ставку на вітчизняного інвестора. Менше дивус, вибачте на слові, це постійне базікання про залучення іноземного інвестора. Який іноземний інвестор прийде до нас, коли трастові компанії пограбували більшість народу, коли пограбували вкладання громадян в ощадбанках? Коли брав який іноземний інвестор приходить, він завжди запитусь: «А чому ж ваш внутрішній інвестор не вкладає кошти у вашу економіку?». А ми кажемо: «Та в нас його трасти пограбували, і тепер люди не бажать вкладати кошти».

Які можуть бути розмови про іноземне інвестування, поки ми не повернемо цим обманутим людям їхні втрачені кошти?!

Ми повинні, нарешті, налагодити розподіл тих кредитів, які надходять до нас від іноземних інституцій, і спрямувати їх не на покриття дефіциту державного бюджету, а на кредити

робника, тому що ними заповнені всі базари в кожному місті і в кожному підземному перехолі.

Ми маємо спростити наше податкове законодавство і звести кількість податків до 3 — 5 видів.

Ми повинні навести нарешті порядок у податкових інспекціях, де, ми знаємо, нині стільки засіло хапуг, які спеціально проводять десятки, сотні перевірок на різних підприємствах і, звичайно ж, не забувають про власну кишеню.

Ми повинні створити і розвинути нарешті комплексні спеціалізовані програми, які б дали змогу виготовляти весь комплекс товарів і послуг в нашій державі і при цьому врахувати, що все це має відбуватися в ринкових комерційних і конкурентних умовах. Ми, нарешті, повинні зробити ставку на вітчизняного інвестора. Менше дивус, вибачте на слові, це постійне базікання про залучення іноземного інвестора. Який іноземний інвестор прийде до нас, коли трастові компанії пограбували більшість народу, коли пограбували вкладання громадян в ощадбанках? Коли брав який іноземний інвестор приходить, він завжди запитусь: «А чому ж ваш внутрішній інвестор не вкладає кошти у вашу економіку?». А ми кажемо: «Та в нас його трасти пограбували, і тепер люди не бажать вкладати кошти».

Які можуть бути розмови про іноземне інвестування, поки ми не повернемо цим обманутим людям їхні втрачені кошти?!

Ми повинні, нарешті, налагодити розподіл тих кредитів, які надходять до нас від іноземних інституцій, і спрямувати їх не на покриття дефіциту державного бюджету, а на кредити

певним організаціям, що здатні були б виробляти певні товари і послуги. Лише тоді ми не будемо пролати ті кошти, а будемо розвивати наше виробництво.

Ми маємо, нарешті, навести порядок із облігамими внутрішньої державної позики, які також уже перетворилися на своєрідну ракову пухлину, що починає пожирати нашу державу.

Ми, нарешті, повинні навести порядок із обліговою ставкою Наїбанку, яка зовсім не стимулює інвестування, а фактично сприяє наданню кредитів під різні спекулятивні операції.

Тепер стосовно приватизації. Приватизація повинна бути, бо вона дає можливість залучити інвестиційні кошти і знайти справжнього господаря на підприємствах. Але приватизація повинна здійснюватися за реальні грошові кошти в умовах тендера і конкурсу.

Ми маємо провести земельну реформу, яка перетворила б землю на товар і дала б можливість закладати цей товар у відповідних земельних банках, отримувати власникам землі кредити і купувати відповідну техніку і реманент.

Ми, нарешті, повинні провести адміністративну реформу. Не може бути такого, що у нас ЦК Компарті змінилося адміністративне Президенти, апарат Кабінету міністрів не змінився майже зовсім. А кількість міністрів і відомств зроста порівняно з радянськими часами вдвічі чи втричі. При цьому відбувається п'ятикратне чи шестикратне дублювання тих відомих структур. І для того, щоб міністру прийняти якийсь рішення, треба пройти після його розпорядження ще п'ять, шість інстанцій, щоб дійти до указу чи розпорядження Президента.

І, звичайно ж, необхідною умовою всіх цих зрушень повинна бути політична реформа. А саме: структурізація українського суспільства. Адже в українському суспільстві, як і в парламенті, має бути більшість, що здатна взяти відповідальність на себе, сформувати коаліційний уряд і сказати: віднині, від сьогоднішнього числа, ми беремо відповідальність у державі на себе; через місяць у державі буде те-то, через 5 місяців буде те-то, через рік буде те-то. Лише таким чином у державі можна навести порядок.

І саме тому Верховній Раді

цього скликання належить прийняти закон про вибори на пропорційній основі. Це ті кроки, які треба здійснити в законодавчому плані.

Тепер щодо організації роботи власне парламенту, тобто діяльності спікерів.

Я вважаю, що, по-перше, спікер повинен чітко дотримуватися Регламенту, ніколи не дозволити собі перебивати, тим більше, ображати депутатів. Образам в парламенті, в цій гордості українського народу, в цій скарбниці українського інтелекту, треба покласти край, за них треба карати. Голосування повинно проводитись лише за себе. Не може голосування здійснюватися «багатостаночниками». Апарат Верховної Ради має бути поставлений на службу народним депутатам, а не так, як нині, — вирішувати все і якось існувати ніби в поззапароті депутатському...

Я гадаю, що ми обов'язково повинні вивести із Верховної Ради ті комерційні структури, які існують при апараті Верховної Ради. Ну де це бачено, щоб навіть у підвалі, в буфеті стояв холоди́льник, що рекламує не «Оболонь», директор якої О. Слободян, став народним депутатом, а рекламує кока-колу? Автомобіль... Я думаю, ми повинні піти за російським прикладом — розпролати ті «Мерседеси», які є в гаражі Верховної Ради, і закупити вітчизняні автомобілі, що нині виробляють на нашому заводі у Запоріжжі. Нам треба навести порядок і в забезпеченні народних депутатів інформацією, тому що той вал паперу, який обрешетується на нас кожен день, — зайвий. Треба встановити комп'ютер кожному депутату в льому залі, і це буде значно дешевше і ефективніше. Також треба чітко витримувати терміни голосувань, як це є в переважній більшості європейських парламентів. Багато чого іншого належить зробити в цьому парламенті для налагодження його нормальної роботи.

Я ще раз хочу подякувати своїй фракції НРУ за те, що вона довірила мені представляти її тут, на цій найвищій у державі трибуні. Я прекрасно розумію власні можливості стати спікером цього парламенту, але свої зауваження висловив для того, щоб людина, яку буде обрано спікером, постаралась врахувати їх у свої повсякденній роботі. Дякую.

Виступ народного депутата України Рефата Чубарова (фракція НРУ)

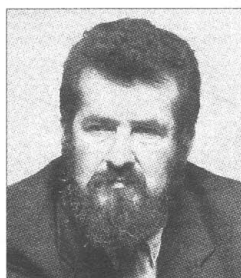
Шановна Президіє, шановні народні депутати, шановні радослухачі! Багато кандидатів на посаду Голови Верховної Ради України, виступаючи з цієї трибуни, встигли вже висловити жаль, що час, необхідний для обрання Голови Верховної Ради, нами неспристойно затягнуто. Минуло п'ятнадцять років, минуло п'ятнадцять років, що ми не мали кандидата на посаду Голови, закликав нас бути серйозними і не пропонувати такі кандидатури, які не мають, на його думку, жодних шансів на обрання.

Можливо, цей заклик пролунав і на мою адресу, бо після того як ми, народні депутати, в ході численних голосувань більшістю не підтримали нікого з відомих політиків, у котрих великий досвід, справді, немає

жодних шансів на те, що підтримку більшістю знайде кандидатура того, хто вперше обраний народним депутатом.

На мою думку, шановні народні депутати, знало затягнуте обрання Голови Верховної Ради України пояснюється тим, що з боку тих чи тих фракцій або кандидатів наявні різні підходи і протилежне розуміння ролі та місця посади Голови Верховної Ради України.

Незважаючи на те, що і в Конституції України, і в Законі про Регламент Верховної Ради України дуже чітко визначено повноваження і Верховної Ради, і її Голови, слухачі виступу частини кандидатів, а також запитання, які їм ставлять, у мене іноді складається враження, що ми обираємо чи то Президента, чи то Прем'єр-мініс-

тра України. І навіть у тих випадках, коли такі претенденти, як Юрій Костенко, Леонід Кравчук, Іван Плющ, дуже розгорнуто викладали свої підходи щодо організації роботи Вер-

ховної Ради, її ролі як єдиного органу законодавчої влади в Україні, несприймали цих кандидатів об'єктивно, а не їх професійними даними.

Якщо ми справді усвідомлюємо особисту відповідальність перед виборцями, якщо ми справді з повагою ставимося до народного волевиявлення, здійсненого через вибори 29 березня цього року, то мусимо негайно зупинитися в своїх діях, що небезпечно розгортають крихку ситуацію в країні.

Завдяки чіткому розподілу державної влади в Україні на законодавчу, виконавчу та судову ніхто так, як Верховна Рада України, не володіє одним з головних механізмів регулювання соціально-економічного і політичного життя україн-

ського суспільства. Саме Верховна Рада приймає закони нашої держави і саме з цієї причини несе не меншу, а можливо, й більшу відповідальність перед народом, ніж інші гілки влади.

Повірте, я з повагою ставлюся до діяльності депутатів попередніх скликань Верховної Ради України, бо розумію, як їм було важко напружувати практично з нуля законодавство, спрямоване на становлення і розвиток незалежної держави. У той сам час, і це не повинно нікого образити, залишилося дуже багато питань, що потребують термінового правового регулювання. Велика кількість законопроектів, напрацьованих попереднім складом Верховної Ра-

(Закінчення на 5-й стор.)

Виступ Рефата Чубарова

(Початок на 4-й стор.)

ди України, майже щоденно поповнюються новими законопроектами, які передаються Президентом і Кабінетом міністрів України, а також окремими народними депутатами. На жаль, не обирали Голову Верховної Ради, ми аж ніяк не можемо приступити до основної форми нашої діяльності — розглядання і прийняття законів, які вкрай потрібні суспільству.

Сподіваючись, що найближчим часом ми все-таки оберемо Голову Верховної Ради, хотів би висловити своє бачення цієї високої посадової особи, головне завдання якої — організація ефективної і плідної роботи Верховної Ради.

Голова Верховної Ради має бути людиною високої толерантності по відношенню до всіх

політичних партій, представлених в парламенті, до всіх народних депутатів. У нашому випадку, коли жодна політична партія не має більшості у Верховній Раді, він мусить полішити на термін свого обрання особисті політичні симпатії чи антипатії.

Якщо ці умови неможливо забезпечити, то потрібно обов'язково знайти такий механізм, який збалансував би політичну заангажованість обраного Голови.

На мій погляд, саме пакетне обрання керівництва Верховної Ради і забезпечує цей баланс.

Якщо в кого є інші механізми — будь ласка, але при цьому треба зрозуміти, що рухатися далі ми можемо тільки шляхом компромісів тут, у залі, а не лише при обранні Голови, а й розглядаючи багато інших питань. Зважаючи на свою посаду

Голова Верховної Ради України об'єктивно володіє більшою інформацією про ситуацію в цілому в Україні та окремих регіонах, оскільки він забезпечує взаємодію Верховної Ради України з органами виконавчої влади, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами самоврядування.

Проте ця інформаційність у свою чергу має зобов'язувати Голову Верховної Ради займати принципову позицію у разі організації підготовки питань до розгляду на засіданнях Верховної Ради.

Розумію, що остаточне рішення, починаючи від затвердження порядку денного і завершуючи ухваленням конкретних законів, приймають депутати в сесійній залі, однак, про що свідчить робота попереднього складу Верховної Ради

України, саме наполегливість Голови часто мала вирішальну роль при розгляді тих чи тих питань.

Якщо така позиція Голови випливає з інтересів суспільства, а не його політичних інтересів, до цього можна ставитися з розумінням.

На жаль, на практиці робилося і навпаки. Скажімо, особисте негативне ставлення до Президента призводило до того, що подані ним законопроекти в багатьох випадках не приймалися.

Шановні народні депутати! У виступах більшості депутатів було висловлено безліч вимог, яким має відповідати претендент на посаду Голови Верховної Ради України. Подожкожуся з багатьма з них, але хочу зауважити, що практично неможливо одній людині володіти стількиюкма універсальними знаннями в усіх сферах життєдіяльності суспільства і держави.

Отже, Голова Верховної Ра-

ди України має бути передусім досвідченим організатором, здатним об'єднати депутатський корпус, але цього можна досягти тільки тоді, коли кандидатура на посаду Голови свідомо буде підтримана більшістю голосів народних депутатів України.

Отже саме згода по кандидатурі між фракціями до голосування закладає підвалини для стабільної роботи парламенту після обрання його Голови. Якщо, а воно так і трапилося, ми не здатні домовитися окремо по одній кандидатурі Голови Верховної Ради України, давайте домовимося в цілому по керівництву Верховної Ради. Тобто, оберемо одночасно, після внесення відповідного зміни до Регламенту, Голову і його заступників.

Шановні депутати, вихід для обрання Голови ми маємо, але чи зможемо ми цим виходом скористатися. Дякую вам за увагу.

Виступ народного депутата України Дмитра Чобота (фракція НРУ)

Вельмишановні пане Голово, вельмишановні пани депутати!

Криза, яка виникла в ході виступу Голови Верховної Ради України породжена не тим, що ми не можемо знайти достойну кандидатуру, а тим, що ми не можемо діяти згоди в ситуації, коли жодна політична сила не має сталої більшості.

Можливо, ми так довго не можемо порозумітися через те, що криза виникла непередбачувано і несподівано для всіх. Але лібніною причиною є те, що ми не можемо обрати Голову через взаємну нетерпимість, небажання йти на компроміси та поступки.

Саме тому я хочу торкнутися непрості проблеми взаємодії між депутатами різних політичних напів.

Я вважаю, що без встановлення нормальних людських відносин між політичними та політичними утвореннями та фракціями, без взаємоповаги у нас не може бути нормальної і роботи Верховної Ради в цілому.

А успіх значною мірою може забезпечити саме Голова Верховної Ради України.

Будь-яке загострення відносин усередині Верховної Ради відразу позначається на всьому нашому суспільстві. Якщо ми справді широко прагнемо добору своєму народові, то маємо задуматися і над проблемою власних взаємовідносин.

Тим паче, що ситуація в парламенті та в державі далеко не проста і цілком очевидно, що попереду нас усіх чекають суворі випробування.

На превеликий жаль, ми ніяк не можемо обрати Голову Верховної Ради, хоча вже йде другий місяць нашої роботи. По суті, ми безплідно витрачаємо час, бо позитивних результатів нашої роботи немає. Однак намарно ця півторарічна праця не пішла, ми набуваємо досвід і вчимося структурізації. Але це надто дорого обходиться — багато витрачено часу. І якщо до цього додати ще й час передвиборної кампанії, то виходить, що майже половину року наш парламент бездіяльний і не виконує свою головну функцію — законотворчу.

Ця обставина дає виконавчій владі привід перекладати власні помилки і промахи на парламент та відсутність законів, 42 проекти яких подано у Верховну Раду ще на початку цього року й досі не розглянуті.

Я не думаю, що від їх негайного прийняття економічна ситуація в державі відразу поліпшиться, наповниться коштами бюджет: вчителі, лікарі, військовослужбовці та мільйонери на-

раз отримають зарплати, а пенсіонери — пенсії. Якби виконавча влада знала, вміла, хотіла, і головне — могла, то вона ці законопроекти подала б ще задовго до початку виборчої кампанії.

Однак нездійснений і, по суті, непрацюючий парламент — явище абсолютно ненормальне, така ситуація надто довго тривати не може. Це добре розуміємо ми, це добре розуміють наші виборці, це розуміє Президент. Президентські оточення, винне у теперішній економічній кризі, яка межує з фінансовим колапсом, вже зробило певні кроки з чергової кампанії дискредитації Верховної Ради України.

В Україні розпочалася підготовка громадської думки до можливих надзвичайних кроків виконавчої влади. Громадськість хочуть привчити до думки, що порушення законів і Конституції — нормальне явище. Верховна Рада зобов'язана цю ситуацію рішуче виправити, бо порушення законів є злочинним, а порушення законів і Конституції вищими посадовими особами держави, навіть під прикриттям рішення Ради національної безпеки і оборони є, до того, антиаморальним і глибоко гріховним.

Першими серйозними попередженнями Верховної Ради є останнє звернення Президента до народу України та видані ним укази. Так, укази за своєю суттю є антиконституційними, і такі кроки, до речі, не перші. Згадайте антиконституційні і протизаконні призначення виконавців обов'язків мерів у Ялті та Одесі.

Але поставимо просте запитання: чи потрібні такі рішення економіці України? Чи сприятимуть вони поліпшенню платіжної ситуації, стану справ на наших підприємствах? Безумовно, так. Такі рішення давно назріли. А єдиний податок на землю фракція Народного руху України пропонувала ввести ще в 1995 році. Потрібно було цілих три роки думати, щоб тепер поспіхом ввести те, що в усьому світі вже давно позитивно зарекомендувало себе давно.

Тому потрібно якнайшвидше виходити із ситуації, яка всім нам не долає цієї, обирати керівництво Верховної Ради і розпочинати законотворчу роботу. За відсутності законів президентські рішення, хоча вони і прийняті антиконституційно, все-таки корисні для економіки. То в якій ситуації опинилися Верховна Рада України, замість якої рішення прийняв Президент? І що нам у такій ситуації робити? Відповідь може бути одна: працювати, працювати на позитивний результат.

Ми самі себе загнали в глухий кут. Загнали своєю прямоли-

нійністю, непоступливістю, впертістю, і, якщо хочете, твердобробістю. Ми не хочемо поступитися принципами. Ми не прагнемо пошуків компромісів, ми не проявляємо доброї волі та не шукаємо порозуміння. Ми опинилися в порочному колі протистояння і конфронтації. Але хто, яка політична сила взяла на себе відповідальність за можливі наслідки?

Я розумію, що деякі представники різних ліній не можуть змиритися з безповоротним втрачанням, і тому проявляють нетерпимість до правих. Мені здається, що дехто з них втратив відчуття часу і подумки все ще перебуває у не так далекому минулому. Цих людей зрозуміти можна. Не все в нашому минулому було чорним. Врешті, настальність за минулим — не погана риса, а вірність ідеалам молодості заслуговує поваги.

Мій земляк — видатний австрійський письменник Йозеф Рот, який народився наприкінці XIX століття у Бродях, що тоді перебували у складі Австрійської імперії, до кінця свого життя ніяк не міг змиритися із фактом розпаду Австро-Угорщини та з втратою своєї великої батьківщини — Австрійської імперії, часточкою якої і були його рідні Броди. Цілком очевидно, що подібні відчуття виникають у багатьох душах і тепер. Декому шкода втраченого, декому не дає спокою минуле. Нічого тут не влізло: хід історії не варто повертати назад — безперспективна і вкрай небезпечна справа.

Потрібно не конфронтувати, а шукати порозуміння. Але на шляху до згоди і конструктивної роботи найбільше нам шкодить взаємна нетерпимість. Саме нетерпимість та зневага до іншої думки породжує ненависть і сіє зло. Нам потрібно пам'ятати просту істину: ніде в світі жорстокість, ненависть і злом добро не виборюються.

Поглянемо, що відбувається в нашій Верховній Раді тепер. В'ячеслав Чорновіл, який за саму

любов до України та свого народу відсидів у торах і засланих 18 років, не озлобився проти представників системи, яка його переслідувала. І жодного разу не переступив меж загальноприйнятих норм поведінки.

А подивіться, що робиться по відношенню до нього. Мало не шолія майстри злов'яз'я з протилежного політичного табору, виступаючи з будь-якого питання, намагалися знайти привід хоча б чим-небудь ушинути як не В'ячеслава Максимовича, то Народний рух України. Але хіба не може подати нам усім авторитету? Хіба від цього стане продуктивнішою робота Верховної Ради України? І неже нас народ для того обрав, щоб ми змагалися у злов'яз'ях?

Так, ми різні. Але чи до такої міри, щоб навіть у стінах парламенту проявлялися нетерпимість, ненависть і злоба? Який приклад подаємо, і що сіємо? Неже сподіваємося, що з когось невинисті та злоби виросте зерно добра і справедливості? Для того, щоб наша Верховна Рада стала лівим і прагматичним органом, нам усім потрібно насаперед порозумітися. Ми маємо усвідомити просту істину: нам немає чого ділити — України на усю одна. І нам потрібно думати над тим, щоб у ній всім жилося краще.

Тому і ліві, і праві повинні шукати те, що нас єднає, а не роз'єднює. Ця думка мусить стати провідною в діяльності новообраного Голови Верховної Ради України.

Шановні народні депутати, нам усім потрібно шукати діалог порозуміння. Ті дотичні, які навіть для поліарних сил є спільними, повинні стати фундаментом для утвердження згоди. На лідерах фракцій нині лежить основна відповідальність за долю і Верховної Ради, і, якщо хочете, парламентаризму в Україні. Тому іншого виходу, як домовлятися, у нас просто немає. Нам потрібен такий Голова Верховної Ради України, який вшанував би переважну більшість і не викликав негативної реакції у меншості, мав би твердий, волюнтарий характер і був достатньо незалежний та самостійний у відношенні до виконавчої влади і передусім до Президента. Нам потрібен Голова Верховної Ради, який забезпечив би плідну роботу парламенту та назвався утвердливим непорушним принципом дієвого парламентського контролю над усіма гілками виконавчої влади, насаперед за діяльність Кабінету міністрів України. Нам потрібен Голова, який забезпечив би і продуктивну співпрацю з Кабінетом міністрів, і, головне, з Президентом України. Тут по-

винен панувати принцип: спочатку держава, народ, а потім все інше.

Голова Верховної Ради України зможе успішно працювати, коли він матиме підтримку більшості депутатського корпусу. Тоді енергія буде спрямовуватися на головне — роботу, а не на щось дріб'язкове.

Особливою теперішнього складу Верховної Ради України є те, що у жодній політичній силі — ні у лівих, ні у правих — немає більшості. Саме у цьому суть теперішньої парламентської кризи. Тобто у нас немає сталої депутатської групи, яка створила б більшості, обрала б Голову і керівництво Верховної Ради, сформувала уряд і взяла на себе всю повноту відповідальності за стан справ у державі. У такій ситуації меншість відійшла б у класичну опозицію, все стало б зрозуміло.

Вибори на багатопартійній основі призвели до структурізації парламенту. Однак сам цей процес зойно розпочався. Він іде досить неспрото й болючо і ще не завершився. Парламент розділений на угруповання, які не можуть діяти згоди. Народ з цього сміється і обурюється. Треба йому сказати, що сміється і обурюється він з самого себе, бо парламент — це його дзеркальне відображення. Який народ — такий і парламент.

А народ наш мудрий, то і ми маємо бути мудрішими. Минулі голосування показали, що нашим лідерам потрібно сісти за стіл переговорів і домовлятися для того, щоб досягнути позитивного результату.

Покі Верховна Рада не обере Голову, вона буде бездіяльною. Покі вона буде бездіяльною, над нею постійно висвітимо домокльмеч розпущу. Якщо таке станеться, то всі ми з вами, шановні депутати, в особистому плані багато не програсмо, але програс і програс сильною Україна. То давайте думати і творити для України та її народу. Я вважаю, що успішна і плідна робота Верховної Ради України неможлива без врахування інтересів всіх політичних сил парламенту. Тому багато інтересів мусить бути досить.

Ми маємо досягти домовленостей і по кандидатурах на посади заступників Голови Верховної Ради, і по кандидатурах на посади голів комітетів.

Шановні народні депутати, ми з вами приречені до компромісу — давайте домовлятися! Давайте проявляти терпимість і поважати один одного! За півтора місяців словесних змагань ми дуже багато втратили, тому потрібно надолужувати згааний час. Дякую за увагу.

Хроніка. Факти. Події

● Делі

Зустрітись готові

Прем'єр-міністр Індії Атал Біхарі Ваджапай підтвердив «готовність і бажання» зустрітись з прем'єр-міністром Пакистану Навазом Шарифом у Коломбо наприкінці липня під час саміту Асоціації регіональних співробітництв країн Південної Азії (СААРК). «Очікуваний саміт СААРК у Коломбо дасть змогу Індії та Пакистану прийти до домовленості про те, як ім слід відновити загальмований двосторонній діалог», — заявив у своєму посланні індійський прем'єр. Він підтвердив прихильність Делі до розвитку «відносин миру й дружби» з Ісламабадом і зазначив, що присутність у Коломбо найвищих керівників двох країн дасть їм можливість обговорити всі двосторонні проблеми.

● Пхеньян

Погрози почуто

Делегата інспекторів Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) прибула до КНДР. Спеціалісти МАГАТЕ візьмуть участь у черговому раунді переговорів щодо втілення в життя домовленостей між Вашингтоном та Пхеньяном. Укладена 1994 року в Женеві американсько-північнокорейська рамкова угода передбачає спорудження в КНДР до 2003 року двох легководних реакторів потужністю 1 млн. кВт кожний за відмову Пхеньяна від його попередньої ядерної програми. Минулого місяця Пхеньян пригрозив відновити реалізацію своєї ядерної програми, якщо Вашингтон не виконував взяті на себе зобов'язання.

● Нью-Йорк

Час втрутитись

Постійний спостерігач Палестини при ООН Насер Аль-Кіда звернувся до Ради Безпеки ООН з проханням провести офіційне засідання у зв'язку з затвердженням ізраїльським урядом плану створення «Великого Єрусалима».

На думку палестинського дипломата, викладену в листі голові Ради Антонію Монтейру, рішення Ізраїлю, що розширює адміністративні межі міста, внаслідок чого муніципальна влада поширюється на кілька єврейських поселень на Західному березі, є не що інше, як «конкретний крок у напрямі незаконної анексії ще однієї окупованої території». Підкресливши, що ізраїльський план є не лише провокацією стосовно народу Палестини, а й кричущим порушенням міжнародного права, а також розцінюючи як пілівар мирного палестинсько-ізраїльського процесу, Аль-Кіда просить Рад Безпеки «вжити відповідних заходів».

● Братислава

Вибори будуть у вересні

Парламентські вибори в Словачці відбудуться 25–26 вересня. Цей термін їх проведення призначив голова законодавчого органу країни Іван Гашпарович. Під час виборів 3 млн. словачків виборців треба обрати однопалатний парламент — Національну раду Словачкої Республіки, що складається зі 150 депутатів. Їхній мандат розраховано на 4 роки. Попередні парламентські вибори в Словачці відбулися у вересні 1994 року.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та зарубіжних агентств.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, спеціальний кореспондент «Голосу України» зі Страсбурга

Добрі наміри варто підкріпити доларом

(Початок на 1-й стор.).

Із доповіддю про діяльність ЄБРР виступив лідер вільної Північної Ірландії (він брав участь у київських зборах банку). Доповідач, зокрема, зазначив, що торік активність ЄБРР в Україні відчутно зросла. Водночас, аналізуючи ситуацію з приватизацією та реконструкцією економіки у країнах Центральної та Східної Європи, пан Гліс критично висловився на адресу Європейського союзу. На його думку, ЄС штучно створює торговельні бар'єри в центральноросійському регіоні. Як приклад доповідач навів відносини ЄБРР з Білорусією та Україною. Таку практику Повітас Гліс вважає дискримінаційною.

Діючий президент ЄБРР Чарльз Френк у своєму виступі торкнувся ядерної тематики. «Банк продовжуватиме займатися ядерною безпекою, адже чимало держав Європи вельми залежні від ядерної енергії. Однак багато атомних станцій не відповідають вимогам безпеки». За словами Ч. Френка, ЄБРР має спеціальний рахунок, на якому нині 300 млн. доларів: гроші ці мають піти на втілення проєктів з підвищення ядерної безпеки в Болгарії, Литві, Росії та Україні.

Зачеїв Чарльз Френк і чорнобильську проблему: «Коли 1986 року вибухнув Чорнобиль, четвертий реактор було швидко законсервовано. Але тепер, двадцять років потому, саркофаг потребує ремонту». Керівник ЄБРР нагадав, що втілення проєкту «Україна» вимагає 760 млн. доларів, а поки є лише 400. «Якщо ми не знайдемо всіх необхідних коштів, то наслідки можуть бути жахливими», — цілком слушно наголосив промовець.

У дебатах виступив єдиний на нинішній сесії український делегат Анатолій Раханський. Він також говорив про Чорнобиль. «Добрі наміри ЄБРР не завжди досягають мети, деякі життєво важливі проєкти втілюються за надто повільно». А. Раханський нагадав, що у вересні 1997 року та у квітні 1998-го члени Парламентської Асамблеї підписали звернення до «великої сімки» за проханням активізувати фінансову роботу з ліквідації наслідків катастрофи. «Сподіваюся, що й керівництво ЄБРР прислухається до голосу Асамблеї та ініціює додаткові донорські зусилля з боку міжнародного співтовариства». Український представник наголосив і на проблемі компенсації потужностей ЧАЕС, яку заплановано вивести з експлуатації до 2000 року.

У заключному слові Ч. Френк погодився з усіма цими аргументами, шоправда, особливо наголосив на необхідності закриття ЧАЕС. «Це значно небезпечна для функціонування технічна конструкція», — сказав керівник ЄБРР.

Розбитий ніс — ще не трагедія

ЗА КІЛЬКА днів до парламентських виборів із Праги надійшло таке «непередбачене» повідомлення: голові Громадянської демократичної партії, колишньому прем'єрові Чехії (його відставка, власне, і спричинила урядову кризу та дострокові вибори) Вацлаву Клаусу... розбили носа. Один із виборців, що не поділяє поглядів Клауса, але все-таки прийшов на його мітинг, поцілює у нього ніжцем і виявляє досить «важким стрільцем».

І це не вперше протягом двох тижнів офіційної виборчої кампанії скривдили Клауса. Якось йому зіснували апетит у ресторані, де він обідав після зустрічі з виборцями. Офіціантка облила главу ГДП пивом. І хоч двадцятирічна дівчина запевняла, що сталося це випадково, Вацлав Клаус їй не повірив і звинуватив в організації «пивного дощу» та «яєчної атаки» головного політичного супротивника — Чеську соціал-демократичну партію.

Але жарти жартами, та ЧСДП приготувала для Вацлава Клауса та очолюваної ним партії більш серйозне випробування: наближачим часом ГДП повинна продемонструвати свою здатність знаходити компроміси...

Не можна сказати, що результати виборів стали несподіванкою. Соціологи прогнозували: жодна з політичних партій не отримає абсолютної більшості, мало того, були підстави очікувати, що представники лівих та правих політичних угруповань здобудуть приблизно однакову кількість го-

лосів. Такий прогноз не можна було назвати втішним. Адже дострокові вибори були спричинені саме тим, що ліві та праві парламентські фракції

(що мали приблизно однакову кількість місць у парламенті) не змогли сформувати стабільний уряд. І скочило, припущення соціологів такі справдилися, але в дивний спосіб: незрозуміло, яку з партій вітали з перемогою. З одного боку, Чеська соціал-демократична партія, очолювана Мілошем Земаном, колишнім головою Палати депутатів, здобула 32,31 відсотка голосів (74 місця з 200). І за кількістю

місць у парламенті вона, звичайно, лідрала. Але з другого боку, можуть бути шампанське і три праві партії: Громадянська демократична — 27,5 відсотка, Християнсько-демократична — 9,2 відсотка та Союз Свободи — 8,5 відсотка голосів. Якщо ні вдасться знайти спільну мову і об'єднатися в коаліцію (а Вацлав Клаус уже виступив з такою пропозицією), то саме праві партії сформували уряд.

Шоправда, серед переможців є ще п'ята сила — Комуністична партія Чехії та Моравії — 11 відсотків голосів — і поки не відомо, чи вдасться ЧСДП заручитися її підтримкою під час формування уряду... Окрім того, нема єдності і серед майбутньої коаліції. Очевидно, основні суперечності виникнуть щодо кандидатури на пост прем'єра. ХДУ та СС уже заявили, що погодяться на коаліцію тільки у разі, якщо Вацлав Клаус не претендуватиме на посаду глави уряду.

Отож нині партії-переможці шукають союзників. Уже розпочалися консультації і щодо формування уряду. Бажано було б, щоб політики узгодили свої позиції до середини липня, тобто до першого засідання Палати депутатів. Але буде це непростю.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Фото з архіву: пошук компромісу між Мілошем Земаном (ліворуч) та Вацлавом Клаусом (праворуч), що розпочався не сьогодні.

Хто каятиметься, панове?

ЗА МІСЯЦЬ до поховання в Санкт-Петербурзі царських останків — скандальний чинник червоної смуги відомий самий організаторам.

«Хто виголюшуватиме покаяння з боку держави, ми побачимо 17 липня», — сказав на прес-конференції в Москві радник віцепрем'єра уряду Бориса Немцова Віктор Аксєнчов. Борис Немцов, котрий раніше очолював комісію з ідентифікації останків, знайденіх 1991 року на Колтаківській дорозі під Екатеринбургом, за дорученням президента й досі курирує цю тему.

Проте у В. Аксєнчова, який широкі вважає наступним церемонію необхідним для Росії «громадянським актом національного каяття», більше запитань, ніж відповідей.

«Можна сказати напевно, що Борис Немцов як представник комісії з ідентифікації брали участь», — сказав Віктор Аксєнчов, зазначивши, однак, що офіційно питання (про участь представників уряду) поки не розв'язано.

Не відомий і склад делегації адміністрації президента та Федеральних Зборів. Від представників європейських монархій офіційних відмов поки не одержано, однак і під-

твердженнє немає, тому кількість іноземних делегацій також не відома. Не ясно і з присутністю родичів Миколи II.

Відмова брати участь у церемонії Патріарха Московського і Всєї Русі Алексія викликала у радників віцепрем'єра «жаль і не більше того». Разом із тим погляди Московської патріархії й Синоду, на його думку, вплинула на рішення президента, котрий також вирішив не брати участі в церемонії.

Відомо небагато: церемонія буде більш ніж скромною, вона почнеться 15 липня в Екстернбурзі й завершиться 17 липня в Петропавлівському соборі Санкт-Петербурга.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ, «Голос України» (з Тбілісі)

А загиблих щодня більше

ГРУЗИНЬСЬКА преса публікує списки мирних жителів, загиблих унаслідок бойових дій у Галського району Абхазії. Водночас триває розширення 38 тисяч біженців з Гаї в навколишніх районах. Усі контакти між грузинською та абхазською сторонами перервано.

Більшість членів Кабінету міністрів Грузії нині перебувають у місті Зугдіді. Однак, як кажуть самі біженці, особливого ефекту від їхньої діяльності поки нема. Біженці зазнають серйозних труднощів з постачанням продуктами харчування та одягом. Не відбулася й зустріч представників сторін у питанні обміну полоненими та тілами загиблих. Як повідомляють, суцільська влада заявила, що не вестиме переговори до того, поки не буде виявлено місце поховання кількох абхазських бойовиків. А

лідер сепаратистів Владислав Ардзінба категорично відкинув факти участі підпорядкованих йому озброєних осіб у розстрілах мирного населення.

Проте минулого тижня в Сухумі ховали не лише загиблих грузинів, а й одну абхазку похилого віку, розстріляну бойовиками за те, що вона спробувала втрутитися життя сусіда-грузина. Тим часом ситуація в зоні конфлікту все-таки залишає якесь лані на можливість мирного врегулювання.

Воякі секретаря Співдружності Незалежних Держав Бориса Березовського до Тбілісі та Сухумі призвели до того, що призначено попередню дату зустрічі Едуарда Шеварднадзе та Владислава Ардзінби: 20 червня. Як питання обговорюватимуться — поки не ясно, але позицію грузинської сторони висловлено точно: питання про статус Абхазії може бути розглянуто лише після того, як до зони конфлікту буде повернено біженців, насамперед до Галського району.

Арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-а) возбудил дела о банкротстве:

№ 05/238-9/193 б — арендного предприятия «Луганская торгово-закупочная база «Луганскутольторбслуживание» (г. Луганск, ул. Ленина, 26, р/с 2600930180008 (000205513) в ОПЕРО АК Проминвестбанка Украины);

№ 05/157-12/130 б — государственного торгово-промышленного предприятия Луганского отделения Донецкой железной дороги (г. Луганск, ул. Кирова, 12-а, р/с 02600530150092 (000421627) в Железнодорожном отделении г. Луганска Проминвестбанка Украины);

№ 05/99-12/88 б — малого частного предприятия «Валар» (г. Луганск, пер. 2-й Балтийский, 23, р/с 000468692 в Луганском областном управлении Государственного специализированного сберегательного коммерческого банка Украины);

№ 05/98-12/87 б — производственно-коммерческой торговой фирмы «Анна» АО «ЛЗФМВ» (г. Луганск, ул. К. Либкнехта, 16, р/с 002467815 в Луганской областной дирекции акционерного почтово-пенсционного банка «Аваль»);

№ 05/224-12/175 б — общества с ограниченной ответственностью торгово-коммерческого предприятия «Пронто» (г. Луганск, ул. Войкова, 161, р/с 000467905 в Житовьем отделении республиканского акционерно-коммерческого банка социального развития «Укрсоцбанк»);

№ 05/48-11/28 б — малого частного предприятия «Анкол» (г. Луганск, ул. Куракина, 4, р/с 200468762 в Житовьем отделении республиканского Акционерно-коммерческого банка социального развития «Укрсоцбанк»);

№ 05/275-11/195 б — общества с ограниченной ответственностью «Гамбриус-95» (г. Луганск, ул. Кирова, 3, р/с 3467490 в Луганской областной дирекции Акционерного почтово-пенсционного банка «Аваль»);

№ 05/7-13/4 б — малого частного предприятия «Авача» (г. Луганск, 1-й Краматорский проезд, 17, р/с 26000200492001 (002468536) в Луганской областной дирекции акционерного коммерческого агропромышленного банка «Украина»);

№ 05/6-13/5 б — коллективного сельскохозяйственного предприятия «Июль» (г. Луганск, ул. Лозовая, 33, р/с 000400301 в Артемовском отделении г. Луганска акционерно-коммерческого банка «Приватбанк Украины»);

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Відкрите акціонерне товариство «АВТОДЕТАЛЬ»

повідомляє, що 11.08.1998 року відбудуться позачергові загальні збори акціонерів.

Порядок денний

1. Про участь ВАТ у засновницьких інших господарських товариствах.
2. Про розгляд програми викупу власних акцій акціонерним товариством.

Збори відбудуться за адресою: Дніпропетровськ, вул. Робоча, 23-а.

Початок зборів — о 10.00.

Регістрація акціонерів — з 9.00 до 9.40.

Контактний телефон (0562) 32-26-12.

Провідля.

Новгород-Волынська ДПІ сповіщає, що Арбитражний суд Житомирської області (262014, Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справу № 5/67-Б/3242 про банкрутство ТОВ «Командор» (260500, м. Новгород-Волынський, вул. Леніна, 16/2, кв. 14; р/с 26009395 у філії АПБ «Аваль» та № 5/66-Б/3245 МПБ «Вале» (260500, м. Новгород-Волынський, вул. Карла Маркса, 13, кв. 113; р/с 468537 в АК АПБ «Україна»).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Арбитражний суд Дніпропетровської області возбудив дело № 52-90/98 г. о банкротстве фирмы «Оливера», находящейся по адресу: 320008, г. Днепропетровск, ул. Кривоноскова, 20/78, расчетный счет 26007100814001 в Кировском отделении АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305374, код ОКПО 20229147.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок со дня опубликования данного объявления по адресу: 320600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а, Арбитражный суд Днепропетровской области.

Арбитражный суд Волинской области (263005, Луцк Волинской области, вул. Грушевського, 30) порушив справу № 765-018 про банкрутство ТП «Продлдоовоч» (ю. а.: 264920, Новооволынської області, Іванівське шосе, 3, р/с 2600430120087 в Новооволынському відділенні Промінвестбанку, МФО 303310).

Заяви кредиторів та санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Карлівське ремонтно-транспортне підприємство»

повідомляє, що перші загальні збори акціонерів відбудуться 14 серпня 1998 року о 10-й годі за адресою: Полтавська область, м. Карлівка, вул. Свердлова, 7. Початок реєстрації о 8-й год.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту діяльності товариства за 1997 рік та визначення основних напрямів розвитку на 1998 рік.
2. Внесення змін і доповнень до статуту товариства.
3. Вибори голови та членів правління товариства.
4. Вибори голови та членів ради акціонерного товариства.
5. Вибори ревізійної комісії.

Тел. 2-33-52

Провідля. ВАТ.

Арбитражний суд Дніпропетровської області возбудив дело № Б2-89/98 г. о банкротстве производственно-коммерческой фирмы «Виле Лтд», находящейся по адресу: 320005, г. Днепропетровск, ул. Суворова, 34, расчетный счет 26009100718001 в облдирекции АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305017, код ОКПО 20220100.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок со дня опубликования данного объявления по адресу: 320600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а, Арбитражный суд Днепропетровской области.

Арбитражным судом Херсонской области по заявлению Херсонской областной дирекции АКБ «Укрсоцбанк» возбуждено дело № 6/163-Б о банкротстве ОАО «Херсонский консервный комбинат», Херсон, ул. Перекопская, 160, р/с 26005200005001, код 55029567, МФО 352253 в Днепропетровском отделении АК АПБ «Україна» Херсона.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 325000, Херсон, ул. Горького, 18, Арбитражный суд Херсонской области.

ЗАТ КГХ «Новий Чернігів»

повідомляє:

Чергові загальні збори акціонерів відбудуться 12 серпня 1998 року о 14 годі за адресою: м. Чернігів, вул. Урицького, 50. У приміщенні другого залу ресторану «Дружба». Реєстрація акціонерів відбудеться з 13.00 до 14.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління за минулий рік, результати фінансової діяльності за 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Внесення змін та доповнень до статуту ЗАТ КГХ «Новий Чернігів» відповідно до чинного законодавства України.
4. Вибори органів правління ЗАТ.
5. Різне.

Акціонери можуть ознайомитися з матеріалами питань порядку денного за адресою: м. Чернігів, вул. Урицького, 50.

Контактний телефон 13-52-19.

Факс: 13-57-52.

Арбитражний суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) порушив справу № 3/88 про визнання банкрутом ТЗОВ «Спільне українсько-британське дочірнє підприємство «Дукан-Київ» (м. Київ, вул. Грушевського, 28/2), р/с 10467977 в АКБ «Правекс-банку» м. Київ, МФО 321983, код ЗКПО 20016859.

Арбитражний суд Миколаївської області (327009, м. Миколаїв, пл. Леніна) порушив справу № 468/2 про банкрутство ПП «Тетраграмматон» (327040, м. Миколаїв, територія ЖДП 536-6, р/с 003468937, АКБ «Київ» м. Миколаїв, МФО 326320, код ЗКПО 20912766).

Забуте свідчення про реєстрацію кооперативу «Юлітер» № 0096-1371 КООП — пер. 1 від 1 вересня 1993 року, аважати недійсним.

Арбитражний суд Автономной Республики Крым (333000, Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) возбудил дела о банкротстве:

№ 1225-5 от 10.02.98 г. фирмы ООО «Аякс» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Симферополь, ул. 60 лет Октября, д.6, кв. 46), р/с 1467089 в банке «Аваль», ОКПО 23891846;

№ 1226-5 от 10.02.98 г. фирмы «Гном» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Симферополь, ул. Краснознаменная, д.93, кв. 3), р/с 468741 в КРУ КБ «Приватбанк», МФО 324436, ОКПО 20748203;

№ 1224-5 от 10.02.98 г. фирмы «Стелла» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Симферополь, ул. Русская, 147), р/с 606890 в СФ АКБ «Интерконтбанк», МФО 324663, ОКПО 23892844;

№ 1180-1 от 10.02.98 г. фирмы «Текстиль-Сервис» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Симферополь, ул. Батурина, 44/50, кв. 24), р/с 300246881, СФ «Крым-банк», ОКПО 16507801;

№ 1303-9 от 13.02.98 г. фирмы «Виринал» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Симферополь, ул. Залеская, д.80, кв. 12), р/с 001468943 в КФ ЮГ-банк, МФО 324913, ОКПО 22238187;

№ 1202-9 от 16.02.1998 г. ПКФ «АББА» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, Симферополь, ул. Севастопольская, 43), р/с 00346882 в Проминвестбанке Симферополя, ОКПО 1444354;

№ 124-1 от 11.03.1998 г. АП «Ремсервис» (юридический адрес: г. Симферополь, ул. Залеская, 23), р/с 508887 в КД АКБ «Укрсоцбанк», МФО 324010, ОКПО 05450995;

№ 1796-2 от 19.03.1998 г. Фирмы «Лювина» (юридический адрес: Симферополь, ул. Толстого, 33/3, кв. 6), р/с 26004300178001 в АПБ «Україна», Симферополь, МФО 384287, ОКПО 22295711;

№ 1797-2 от 19.03.1998 г. фирмы «Ошвар», ОКПО 24027067 (юридический адрес: Симферополь, ул. Красноармейская, 69, кв. 2), р/с 606599 в СФ АКБ «Интерконтбанк», МФО 324463;

№ 1799-2 от 19.03.1998 г. ПКФ «Футари», ОКПО 3468010 (юридический адрес: Симферополь, ул. Тамбовская, д. 16), р/с 3468010 в АКБ «Крым-банк»;

№ 1798-2 от 19.03.1998 г. Фирмы «Вектор-Крым» (юридический адрес: Симферополь, ул. Гоголя, 14), ОКПО 23892805, р/с 26002398008932 в СОАКБ «Ялтабанк», МФО 324850;

№ 99-1 от 7 апреля 1998 г. ПК «Промфон» дочернего предприятия СПКФ «Фонто», ОКПО 22236890 (юридический адрес: АРК, Симферополь, ул. Данилова, 43), р/с 602437 в КРУ ПИБ Симферополя, МФО 3244307;

№ 2338-3 от 16 апреля 1998 г. МЧП «Грид», ОКПО 13780815 (юридический адрес: АРК, Симферополь, ул. Крылова, д.116), р/с 003468777 «Крым-банк», МФО 324816;

№ 2336-3 от 16 апреля 1998 г. Фирмы «Малибу», ОКПО 24509599 (юридический адрес: АРК, Симферополь, ул. Кирова, д.5, кв. 3), р/с 26003300503001 в АКБ «Україна», МФО 364287;

№ 2338-5 от 16 апреля 1998 г. предприятия «Ласпи», ОКПО 22295852 (юридический адрес: АРК, Симферополь, ул. Сергеева-Ценского, д. 12, кв. 14), р/с 2600806658 в СФ АКБ «Интерконтбанк», МФО 324816.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

До уваги акціонерів

ВАТ «Лохвицький цукровий завод»

(код ЄДРПОУ 00372285)

Повідомляємо, що перші загальні збори акціонерів відбудуться 4 серпня 1998 року о 14.00 за адресою: м. Червонозаводське Лохвицького району Полтавської області, вул. Матросова, 4, Будинку культури ВАТ.

Регістрація учасників зборів проводиться з 9.00 до 13.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства в 1997 році та основні напрями діяльності в 1998 р.
2. Звіт спостережної ради та ревізійної комісії.
3. Затвердження статуту товариства в новій редакції та положень, що регламентують діяльність ВАТ.
4. Вибори голови та членів правління товариства.
5. Вибори спостережної ради товариства.
6. Вибори ревізійної комісії товариства.
7. Прийняття внутрішніх документів з діяльності товариства.

Для участі в загальних зборах акціонерів при собі мати: документ, який посвідчує особу акціонера;

доручення на право участі в зборах (для представників юридичних та фізичних осіб), оформлене у відповідності з чинним законодавством.

Довідки за телефоном 3-23-70.

Провідля ВАТ «Лохвицький цукровий завод».

Арбитражний суд Житомирської області (262014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушив справу про визнання банкрутом ТЗОВ «Від», юридична адреса: м. Житомир, Метеорологічний проїзд, 4, р/с 001180410 в ОПРВ Житомирського облуправління ошадбанку, МФО 311647, код ЄДРПОУ 20428085.

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражний суд Рівненської області (266023, Україна, м. Рівне, вул. Відінська, 10) за заявою ЮФ «Орлімпекс-2» порушив справу № 8/75-Б/98 про визнання банкрутом Дубенської мікрорайонної бази (265100, Україна, м. Дубно, вул. К. Савури, 12; р/с 26000301430043 у «Промінвестбанку», МФО 333744, код ЗКПО 01763987).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця.

Арбитражний суд Донецької області (340105, Донецк-6, ул. Пушкина, 34) возбудил дела о банкротстве:

1. Частного предприятия «Ветеран», юр. адрес: 340000, Донецк, ул. Челюскинцев, 129/58; р/с 4682392 в Донецком акционерном банке «Донуглембанк», МФО 334395. Дело № 15-1/86.

2. Малого частного предприятия «Ледер», юр. адрес: 340055, Донецк, ул. Челюскинцев, 157. Р/с 2468536 в Куйбышевском отделении АК ПИБ, МФО 334408. Дело № 13/4-226.

3. Общества с ограниченной ответственностью «Панacea», юр. адрес: 340015, Донецк, ул. Набережная, 143/25. Р/с 467645 в Донецкой областной дирекции АПБ «Аваль», МФО 335076. Дело № 12/4-226.

4. Общества с ограниченной ответственностью «Зельвейс»; юр. адрес: 340055, Донецк, ул. Щорса, 18. Р/с 2467732 в Донецкой областной дирекции Укрсоцбанка, МФО 334011. Дело № 18/4-26.

Государственный арбитражный суд Луганской области по заявлению Ленинской ГНА возбудил дело о банкротстве № 05/17-12/56 малого предприятия «Валко», зарегистрированного по адресу г. Луганск, ул. Днепрова, 47, р/с 468937 в ЛФ АКБ «Укрнафтагазбанк». Заявления кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

У номер

Київ

Фондовий ринок:
ждуть зеленого сигналу

(Початок на 1-й стор.).

Шоправда, ситуація на фондовому ринку з огляду на бюджетну кризу залишається напруженою. Експерти підраховали, що впродовж неоповісних двох років загальна капіталізація фондового ринку знизилася більш як на півтора мільярда доларів. Образно кажучи, фондовий ринок країни нагадує сьогодні кепсько регульоване перехрестя, на якому утворилася пробка: замерли або задкують індекси корпоративних цінних паперів, Мінфін у розпачі: де відшукати сотні мільйонів гривень для погашення чергових облігацій внутрішньої державної позики. Втім, головний банкір країни запевняє, що гроші для цього є. Віце-прем'єр-міністр і, власне, Віктор Андрійович, попри це, сподівається на «зелене світло» у вигляді кредиту ЕФФ від Міжнародного валютного фонду, який злтан знову нормалізувати двосторонній «кредитний» рух капіталів. За словами Віктора Ющенка, українська сторона очікує від переконана МВФ, що поворотає самостійно з усіма «кредитними» проблемами. Інструкції, як діяти найближчим часом, уже закладено у півтора десятка президентських указів, котрі стосуються структурних змін у фінансальній політиці держави. І не тільки. Деякі мас-медіа вже посилаються на слова одного із заступників Віктора Андрійовича щодо наміру НБУ передати Державний податковий адміністрації функції валютного контролю.

Сергій ВЛАД.

Крим

Претендентів багато

Виборча комісія Автономної Республіки Крим відновила у реєстрації семи претендентів на мандати депутатів кримського парламенту — переважно через порушення законодавства під час збирання підписів виборців. Тож боротьбу в шести виборчих округах в автономії продовжить 81 кандидат, з яких 56 осіб — безпартійні, а 25 — висунути місцевими організаціями 11 політичних партій. Найбільше, за традицією, комуністів — сім, а також чотирі члени партії «Союз» (тут — Аграрної партії). Серед претендентів переважають керівники усіх рангів — понад половину, а найменше — підприємців і безробітних, відповідно — 1 і 2. Балотуються 8 депутатів кримського парламенту минулого скликання, а тому числі й колишні заступники голови ВР автономії Володимир Клишків і Геннадій Рудков, а також кілька колишніх міністрів місцевого уряду. Виборча кампанія проходить дуже мляво. Воно й не дивно — курортний сезон. А вибори відбудуться у самий його розпал — 2 серпня.

Володимир ПРИТУЛА.

Вітчизняний стиль

І порти бувають надійні

3 А ПЕРШЕ півріччя минулого року Бердянський морський порт переробив 223 тисячі тонн вантажів, а лише за чотири місяці минулого — 320 тисяч тонн. Гарячим буде і літо. У порті заможав — до 50 тисяч тонн металів, 30–40 тисяч тонн добрив, 30–35 тисяч тонн ланни, до 20 тисяч тонн вугілля, 40 тисяч тонн металобрухту.

— Щоб забезпечити вантажооборот, довелось обділити багато підприємств регіону, — каже начальник порту Анатолій Резніков. — Торік основною причиною відтоку наших вантажівідправників була неритмічна робота Придніпровського залізничного через відсутність дизельного пального, тож нині ми тримаємо на контролі її роботу. Сьогодні є всі підстави казати про можливість виконання річних обсягів вантажообороту, навіть із перевиконанням на 20–30 відсотків.

Щодо вантажів, які доводиться переробляти докерам, то, за словами А. Резнікова, за останні два роки практично змінилась їх номенклатура. Майже всі — на експорт, імпорту обмаль. Якщо раніше було більше металів, то нині великий обсяг добрив, зерна, продуктів переробки сировини — шроту. Порт разом із фір-

мою «Хортиця-Агро» працює над створенням комплексу переробки рослинної олії. Портники сподіваються, що в середині липня вдасться відвантажити першу партію рапсової олії.

У Бердянську, біля морського порту є комбінат. Нині він — банкрут, і порт готовий придбати його, щоб розширитись і відіграти випуск рибної продукції.

Не маючи рукою портовиків Бердянська й на такий вантаж, як метал, який запорізькі металурги відправляють через Маріуполь або Іллічівське. Бердянський морпорт дозволяє економити на кожній тонні до п'яти доларів. До того ж, прибуток лишається на території області. Ось чому з приходом нового керівництва обласної держадміністрації та міста Бердянська А. Резніков знову порушує ці питання й просить сприяти в їх розв'язанні.

Та в порту не так покладаються на когось, як на власні сили. Тож і «крутяться» не тільки, щоб залучити нових вантажівідправників або отримувачів, а й, враховуючи зміну номенклатури вантажів, вдосконалювати технології. Нині, приміром, зерно та добрива можуть переробляти вже на чотирьох причалах. Для цього придбали спеціаль-

бердянці зберегли його, і обіцяють порту фінансову допомогу в сумі до 200 тисяч доларів для реконструкції клубу. Торік заселили новий 100-квартирний житловий будинок, а нині ведуть будівництво ще одного на 72 квартири.

— На жаль, дуже тиснуть податки, — каже Анатолій Антонович. — Практично нічого не за-

лишається із заробленого. На копійки вирівнювати серйозні проблеми важко.

Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

Р. С. Коли матері був готовий до друку, д редакції «ГУ» надійшла нова інформація. Понад 1200 членів трудового колективу та ветеранів Бердянського морського торгового порту підписали під зверненням до Президента України, Прем'єр-міністра, керівників Міністерства транспорту, Запорізької облдержадміністрації, голови ЦК профспілки робітників морського транспорту, Бердянського міського голови.

«З добре поінформованих джерел нам стало відомо про плановану заміну керівництва порту, бо треба працевлаштувати колишнього міського голову Олексія Басюка, який не є спеціалістом морського флоту, — йдеться у зверненні. — Така заміна призведе до загинів нашої підприємства, ми залишимося без роботи... Ми бачимо вихід із кризи, в якій перебуває Україна, тільки з таким керівником, як наш Анатолій Антонович Резніков».

А ще Бердянський порт напевно повністю зберіг свою соціальну сферу, а й взяв на баланс власну поліклініку (коли Мінохорони здоров'я відмовили у її фінансуванні), клуб інтернаціональної дружби моряків. Міжнародні профспілки із залюдненням дізналися, що

З «арією»
Герцог
запізнився...

Футбол. Чемпіонат світу. Група В. Сен-Дені, Італія — Австрія, 2:1. 1:0 Бер, 49, 2:0 Р. Баджо, 89, 2:1 Герцог, 90, з пенальті.

Нант. Чилі — Камерун, 1:1. 1:0 С'єрра, 21, 1:1 Мбома, 56, 3 голи вилучено камарунців Сонга (52) та Етаме (88).

Ще після другого туру Італія практично забезпечила собі місце у 1/8 фіналу. Але, скажіть, кому корить зустрітись на цьому етапі, коли в іду вступає олімпійська система розіграш з вибуванням з чотирьохразовими чемпіонами світу, бразильцями? Підопіки Чезаре Мальдіні такої «честі» для себе не бажали ні в якому разі. Тому й прагнули золотати австрійців і посли перше місце, яке дає змогу поки що обійти ліку долу.

«Блакитна ескадра» дуже чітко і впевнено тримала потрібного курсу. Але під завесу поєдинку австрійці пішли «ва-банк». Адже лише перемога забезпечувала їм місце під сонцем. І одного разу ця така сміливість. Але «арія» Андреаса Герцога була надто запізнана. Пенальті він реалізував, але більшого зробити футболістам із альпійської країни не вдалося. Забрало часу.

Спорт

Коли бразильцям
однаково,
їх можна обіграти

Франс 98. Група А. Марсель, Бразилія — Норвегія, 1:2. 1:0 Бебето, 78, 1:1 А. Фло, 83, 1:2 Редал, 88, з пенальті.

Сент-Етьєн. Шотландія — Марокко, 0:3. 0:1 Бассірі, 22, 0:2 Хадда, 48, 0:3 Бассірі, 45, 3 голи вилучено шотландців Берлі (54).

Бразилія 2 0 1 6-3
Норвегія 1 2 0 5-4
Марокко 1 1 1 5-5
Шотландія 0 1 2 2-6

Близьку зустріли марокканці. Однак ладні були запарити після зустрічі з шотландцями. І не від щастя, на жаль, а з горя. Адже і ця красива перемога не врятувала їх. У Марселі характер виявили норвежці. «Вікінги» билися до останнього патрону за шашливу долу. І вона їм усьміхнулася. Втім, коли бразильцям байдуке (а вони вже після двох турів достроково посли перше місце), то і їх можна обіграти.

Отже, наступної суботи в 1/8 фіналу зустрінуться: Бразилія — Чилі, Італія — Норвегія.

Кілька днів тому міністр оборони України Олександр Кушмал прийняв футболістів і тренерів команд ЦСКА і ЦСКА-2. Керівник оборонного відомства піджував спортсменів за досить успішно проведений сезон, зокрема, за вихід до фіналу Кубка країни. Завдячуючи ЦСКА вперше вміє участь у європейському Кубку кубків. Міністр вручив іменну холодну зброю (кортики) головному тренеру армії Влодимирові Безоснову та президентів АТ «Київ-Донбас» Вікторів Топалову, Грамотаєв і цінним подарункам відзначено також першого віце-президента клубу Сергія Григоровича, тренера Володимира Лозинського, Олександра Петрова, Віктора Іщенко, Михайла Стельмаха, начальника команди, підполковника Орія Машковського і всіх тренерів.

Футболісти першої команди ЦСКА вирушили до Криму, де в Судакі вже готуються до чергового чемпіонату країни.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Великі здобутки
маленького колективу

Невеликий колектив рокитнівської фірми «Верес» (колишня рем. будівництво) за перший квартал 1998 року виробив продукції на 34 тисячі гривень. Це більше, ніж за весь минулий рік.

Найбільшу заслугу у цьому керівник фірми Юліана Корженко — доброго організатора, передбачливого підприємця. Завдяки йому люди повірили у власні сили, налаштувалися на «ринкову хвилю».

«Верес» має автотранспортний, бетонний, столярний цехи, ремонтно-будівельну бригаду. Підприємство охопило своїм «впливом» не лише Рокитнівський район, а й інші регіони. І, звичайно, висока якість роботи приносить колективу заслужену славу і дає нових замовників.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Провінція

Стала «згущенка»
вдвічі смачніша

АТ «Первомайський молочно-консервний комбінат» на Миколаївщині першим в Україні розпочав випуск напругу смачного і поживного продукту — фруктового згушеного молока «Лакто-Кола». Воно до смаку і дітям, і дорослим, до того ж може бути універсальним замінником цілого ряду компонентів, живих при виготовленні торти, тістечок та інших солодощів. З ініціативи АТ і редакції газети «Вечерня Одеса» відбувся навіть конкурс таких виробів, виготовлених домогосподарками із застосуванням «Лакто-Коли». Були, як належить, премії, призи. І усі — майстри-кулінари і члени журі — зійшлися на думці: у такого вітчизняного продукту, як «Лакто-Кола», велике майбутнє.

Георгій ВОРОТНЮК.

Первомайськ, Миколаївської області.

Новинка

Голос України

Засновник —
Верховна Рада
України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 234-72-54;
ВИДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rek.com

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точністю викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 235352.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311119.
2 3 4 5 6 7 8 9 0